

Protokoll - kommunala pensionärsrådet

18 februari 2026

Datum	2026-02-18
Tid	Kl. 09.00 – 11.45
Plats	Kommunhuset, kommunstyrelsesalen
Ordförande	Lisa Tynnemark (S)
Sekreterare	Caroline Grafström

Närvarande ledamöter:

Eila Nilsson	Finska föreningen
Kjell Olofsson (vice ordf.)	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Inge Widén	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Eva Wikman	RPG, Riksförbundet Pensionärs Gemenskap
Jan-Olov Bredberg	SKPF, Svenska kommunalpensionärers Riksförbund
Marianne Åhlander	SKPF, Svenska kommunalpensionärers Riksförbund
Mona Kramer	SPF, Sveriges pensionärsförbund
Gudrun Engström	SPF, Sveriges pensionärsförbund
Lisa Tynnemark (ordf.)	(S) kommunstyrelsen
Klara Hedin	(V) kommunstyrelsen

Närvarande ersättare:

Lars-Erik Nyberg	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Ann Norberg	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Gunvor Rydgren	RPG, Riksförbundet Pensionärs Gemenskap

Inbjudna

Anna Maarit Lind	verksamhetsstrateg, vård- och omsorgsförvaltningen
Stina Stenlund	avgiftshandläggare, vård- och omsorgsförvaltningen
Jolanta Sörebäck	verksamhetschef, vård- och omsorgsförvaltningen

Åke Zetterberg

sektionschef, Drakfastigheter

Maria Cederberg

verksamhetschef, kommunstyrelsekontoret Servicecenter

1. Mötets öppnande

Ordförande Lisa Tynnemark (S) öppnar mötet.

2. Val av justerare

Till justerare av protokollet väljs Marianne Åhlander.

3. Dagordning

Dagordningen godkänns med justeringen att en övrig fråga läggs till i denna.

4. Föregående protokoll

Protokollet från föregående sammanträde läggs med godkännande till handlingarna.

5. Hemtjänstindex 2025

Verksamhetsstrateg Anna Maarit Lind informerar om hemtjänstindex som är ett samlat mått på hemtjänstens kvalitet i Sveriges 290 kommuner. Hemtjänstindex bygger på offentlig data och indexet är en sammanslagning av olika mätningar. Det innehåller totalt 18 kvalitetsområden och 75 nyckeltal/indikatorer.

Sundsvalls hemtjänstindex 2025 är 70,9 vilket är något lägre än föregående år men över riksgenomsnittet på 68,9. Information, Utförande och Stöd och utveckling är Sundsvalls starkaste områden med höga indexvärden och förbättringar. Biståndshandläggningen har sjunkit till 37,9, vilket är under rikets nivå och påverkar helhetsindex. Sundsvalls placering är 114.

Anna Maarit går igenom kvalitetsområdena inom de fyra olika delindexen d v s Innehåll på webbplatser, Biståndshandläggning, Utförande samt Stöd och utveckling. Resultatet gällande Utförande kommer från brukarundersökningar. Det är tyvärr rent generellt en låg

svarsfrekvens för dessa. Resultatet från undersökningarna delas med varje hemtjänstenhet så att man förbättra verksamheten.

Anna Maarit visar en detaljerad jämförelse av Sundsvalls resultat gentemot riksgenomsnittet samt förändring mot 2024. Kommunen har gått fram inom Utförande och Stöd och utveckling. Det senare har bl a att göra med progressiv utveckling av digitala verktyg.

Kommunen köper inte hela analysmaterialet som ligger bakom indexresultatet, vilket gör att man inte kan göra djuplodande analyser av resultatet. De kommuner som tidigare år har köpt fördjupningsrapporten har klättrat i resultat.

Fråga ställs om hur man arbetar med resultatet av mätningen. Anna Maarit svarar att förvaltningen och verksamheterna kontinuerligt arbetar med kvalitets- och verksamhetsutveckling men att resultatet i hemtjänstindex kan ge ytterligare inspel till detta arbete.

Avslutningsvis redogör Anna Maarit för beslut inom hjälp i hemmet-utredningar 2025. En utredning kan mynna ut i flera olika beslut och hon redogör för antal bifall och avslag på ansökningar. Av de 9099 besluten så sa kommunen nej i 57 beslut, vilket är 0,6 % av ansökningarna.

6. Avgifter inom vård och omsorg

Avgiftshandläggare Stina Stenlund berättar om avgifter för vård och omsorg 2026 inom följande områden: Hemtjänst, Särskilt boende, Servicehus, Korttidsvård, Fotvård, Avgifter för hjälpmedel, Servicepaket inom LSS, Socialpsykiatrins boenden, IAF externa placeringar.

Maxtaxa (högkostnadsskydd) 2026 är 2660 kr per månad och är lika i hela landet. Avgifter som ingår i maxtaxa kan beräknas efter brukarens s.k. avgiftsutrymme. Avgifter utanför maxtaxa är fasta avgifter som debiteras oavsett avgiftsutrymme. Hemtjänstavgiftens storlek beror på beviljade insatser.

Minimibelopp fastställs av Riksdagen utifrån gällande prisbasbelopp och grundas på Konsumentverkets normer.

För 2026 är minimibeloppet 7 296 kronor per månad om du är ensamstående och 5 953 kronor vardera för makar eller sambos. Det ska täcka kostnader för: Livsmedel (måltider, kläder), fritid, hygien och förbrukningsvaror, Dagstidning, telefon, möbler och husgeråd samt hemförsäkring och hushållsel, Resor, tandvård, öppen hälso- och sjukvård samt läkemedel.

Avgifterna för äldreomsorg baseras på ett förbehållsbelopp och avgiftsutrymme. Förbehållsbelopp kallas det belopp som man behöver ha kvar för personliga utgifter och för att betala boendekostnad innan kommunen kan ta en avgift. Avgiftsutrymmet är det som blir kvar när boendekostnaden och minimibeloppet har räknats bort från inkomsten. Det är det som styr om kommunen kan debitera för hemtjänst. Pension, lön, bostadstillägg och äldreförsörjning räknas som inkomst. Sparade medel räknas inte. Om man är gift slår man ihop den totala inkomsten och delar den i två när man räknar ut avgiften. Det finns en ”räknesnurra” på kommunens hemsida som man kan använda för att bilda sig en uppfattning om avgiftens storlek.

Avgifter räknas upp årligen av förvaltningen enligt beslut från fullmäktige. Hjälpmedelsavgifter räknas upp enligt prisbasbelopp på samma sätt i hela länet.

Stina redogör slutligen för olika avgifter inom ordinärt boende och biståndsbedömt trygghetsboende samt inom särskilt boende.

7. Vård- och omsorgsförvaltningen informerar

Verksamhetschef Jolanta Sörebäck går igenom status boendeplatser och verkställighet av fattade beslut. Hon visar diagram på antalet fattade beslut om äldreboenden, servicehus, biståndsbedömt trygghetsboende samt över antal ej verkställda beslut inom 90 dagar 2022-2025.

Status lediga resurser (boendeplatser) är 41 st (den 16 februari). Av dessa är 20 på biståndsbedömt trygghetsboende, 15 med somatisk inriktning och 6 med demensinriktning. Antal beslut som väntar på anvisning: biståndsbedömt trygghetsboende 1, somatisk inriktning 15 och med demensinriktning 27.

Det finns totalt 983 boendeplatser varav 383 med somatisk inriktning och 600 platser med demensplatser (61%). Biståndsbedömt trygghetsboende har 185 lägenheter.

Ca hälften av alla personer med demenssjukdom bor i ordinärt boende och många har hemtjänstinsatser. Uppskattningsvis har runt 70 % av boende på särskilda boenden en demenssjukdom. 8 % av alla som är 65 år eller äldre och nästan hälften av alla som är 90 år eller äldre har en demenssjukdom. Förvaltningen eftersträvar att konvertera 79 somatiska platser till demensplatser. Det blir då 69% av totala antalet boendeplatser.

Äldreboenden som kan konvertera till fler demensplatser: Tunastrand: en avdelning med 15 platser kan konverteras. Skottsundsbacken: Görs helt om till demensboende och då tillkommer 26 platser. Granlunda blir enbart demensboende. Det finns tankar på en avdelning endast för yngre dementa. Solgården: En avdelning med 9 platser kan konverteras. Heffners: En avdelning med 9 lägenheter kan konverteras.

Framtida byggnationer äldreboenden: Utbyggnad av Alnösol med 44 boendeplatser. Nytt äldreboende byggs i Granloholm med 88 boendeplatser. Förstudie lämnar rapport hösten 2026. Förstudie genomförs även för en planerad utbyggnad av Skottsundsbacken med 18 lägenheter. Av dessa planeras 5 lägenheter att särskilt anpassas för personer med svår demenssjukdom med uttalade BPSD-symtom.

Vidare redogör Jolanta för styrande principer för utformning av nya tvättstugor på boenden. I dessa anges att det bör finnas minst två maskiner på minst 10 kg, en torktumlare och ett torkskåp på varje avdelning för tvätt av de boendes gång- och sängkläder. Numera tvättas bara de boendens kläder och inte personalens arbetskläder. Enheterna behöver själva se över sina behov vid tvätthantering. Fungerar det inte bra behöver man lyfta detta till Drakfastigheter eller förvaltningen så att åtgärder kan vidtas.

Vidare informerar Jolanta om fallprevention och avvikelserapportering. Varje enskilt fall analyseras och rapporteras. Trygghetslarm och fallsensorer används i lägenheter på flertalet äldreboenden. Just nu finns det dock ett antal boenden som har larmsystem som inte är kompatibla med sensorerna. Man planerar att byta ut dessa så att fallsensorerna ska finnas på alla boenden.

Ledstänger i korridorer ska finnas för de äldre. Korridorerna ska även vara anpassade för transporter och framförande av vårsäng, bår och olika hjälpmedel. Förvaltningen har gett i uppdrag till lokalstrategerna att utreda vilka kostnader som tillkommer för komplettering av ledstänger på boenden där det inte finns nu. Förvaltningen behöver sedan söka medel för lokalanpassningar.

8. Ombyggnation Matforsbadet

Sektionschef Åke Zetterberg ger rådet information och status för ombyggnation av Matforsbadet. Simhallen uppfördes i början av 70-talet och har passerat sin tekniska livslängd. Reservdelar finns inte längre att tillgå. Det gjordes en utredning 2020 om vilka åtgärder och investeringar som skulle krävas i kommunens badanläggningar. I den förespråkades nybyggnation snarare än ombyggnation av Matforsbadet. 2024 beslutade kultur- och fritidsnämnden om förstudie för anläggningen. En ny simhall föreslås placeras på samma plats som den befintliga simhallen i Matfors, i direkt anslutning till skolan och idrottshallen. I den föreslagna lösningen öppnas det också upp mellan huskropparna.

En omvärldsanalys har genomförts och förstudien föreslog därefter sex simbanor samt höj- och sänkbar botten i bassängen. Tidigare har man rivit ett barnområde och nytt sådant efterfrågas. Uppförandet enligt förvaltningens önskemål skulle kosta ca 143 mkr. Under 2025 fattades beslut om projektering och att det ska vara fyra simbanor med flexibel botten. Drakfastigheter får då beställning av förvaltningen och medel beviljas för projektering och byggnation.

Projektet drivs via samverkansentreprenad, d v s att byggherre och entreprenörer samarbetar nära för att uppnå gemensamma mål. Det är nödvändigt att ha samverkanspartners som är kunniga i att bygga simhallar. Därför plockas många olika specialister in i byggprojektet. Budgeten är 130 mkr. Under våren 2026 beslutas om och när befintligt badhus ska stänga. Planen är att börja bygga under januari 2027 och en detaljerad tidplan kommer tas fram tillsammans med entreprenörerna. Man beräknar en byggtid på ca 2 år. Det är tekniskt komplicerat att bygga badhus och att byggarbetsplatsen ligger i anslutning till en skola gör att det finns många säkerhetsaspekter att ta hänsyn till.

9. Status färdtjänst

Verksamhetschef Maria Cederberg ger rådet en uppdatering om kommunens hantering av färdtjänst och skolskjuts med taxi i samband med Taxi Drakstadens konkurs. Hon berättar att kommunen gjort en direktupphandling som taxibolaget Wecab vunnit. Den 20 december började de att utföra färdtjänst och den 7 januari skolskjuts. Bolaget har sina beställningscentraler i Haga och Härnösand. Taxi Drakstaden hanterade överlämnandet bra och övergången har fungerat väldigt smidigt.

Kommunen arbetar för fullt med den stora upphandlingen av taxitransporter som omfattar skolskjuts och färdtjänst. I det arbetet har man samverkat med olika intresseorganisationer för att få till ett bra upphandlingsunderlag och kravställning. Kommunen kommer inom kort gå ut med upphandlingen och hoppas att den är klar i augusti.

Kommunen är medveten om att ett antal förare som det har inkommit klagomål om tidigare, har anställts av WeCab. Man kontrollerar varje dygn vilka reklamationer som inkommer och hitintills är det glädjande nog mycket få. Det är särskilt viktigt att resenärerna registrerar avvikande händelser vid genomförd resa. Det finns möjlighet att lämna synpunkter till kommunen via telefon om man inte kan använda e-tjänsten.

Ordförande Lisa Tynnemark meddelar att den stående statusuppdateringen om färdtjänst tillfälligt pausas under våren men att Maria bjuds in till mötet i september då upphandlingen förhoppningsvis är klar.

10. Övriga frågor

Samarbete om boendefrågor för äldre - uppdatering

Mona Kramer informerar om att Mittuniversitetet tillsammans med kommunen ansöker om projektmedel till förstudien ”Samverkan kring boende för äldre”. Genom enkäter, intervjuer och analysseminarier ska behov och samverkansformer studeras. Kjell Olofson och Mona Kramer kommer hjälpa till med utskick av enkäterna till pensionärsföreningar.

18-19 mars hålls en konferens om hållbara städer och boenden i Sundsvall. Deltagare är forskare, arkitekter, stadsplanerare, HSB,

Mitthem mfl. Arrangörerna vill få med pensionärers synpunkter och Mona är ombedd att delta i en panel om behovet av bostadsbyggande lokalt.

Justeras

Följande parter justerar detta protokoll genom elektronisk underskrift:
(Underskrifter finns på sista sidan i protokollet)

Lisa Tynnemark (S)
Ordförande

Marianne Åhlander
Justerare

Protokollet är skrivet av: Caroline Grafström, kommunsekreterare